

A magyar háztartások változó fogyasztói magatartása

Az elmúlt tíz év során a magyar háztartások életvitel, életstílusa, anyagi, rekreációs és kulturális fogyasztása, ennek megfelelően a háztartások kiadási szerkezete is lényegesen megváltozott. Az egyes háztartástípusok kiadásainak időbeli mikroelemzése a háztartások változó fogyasztói magatartásának leírásához nélkülözhetetlenné vált.

A háztartások gazdálkodásának és kiadásainak modellezése már a hetvenes években megtörtént (lásd elsősorban Hoffmann Istvánné úttörő kutatásait). Az egyes háztartástípusok kiadási szerkezetét a nyolcvanas és a kilencvenes években is számos igényes lakossági felmérés adathalmazának felhasználásával elemezték. A háztartások státuszfogyasztásával és életstílusával foglalkozó szociológiai elemzések (Kolos Tamás, Róbert Péter, Utasi Ágnes) klaszterei és a háztartások életkörülményeivel és gazdálkodásával foglalkozó statisztikai és mikroökonomiai elemzések (lásd Harcsa István, Sági Matild, Sík Endre, Spéder Zsolt, Tóth István János kutatásait) háztartástípusai, valamint a marketingcélú életstílus-tipológiák igen közel állnak egymáshoz.

Az egyre finomabb és részletesebb életstílus-tipológiák kidolgozásában segít az 1993 óta évente megismételt KSH háztartási költségvetési felvétel (továbbiakban HKF) is. A HKF évenkénti adatbázisaiból kiemelhető kis méretű kiadásifőcsoport-táblák segítségével képet kaphatunk a háztartások legfontosabb kiadásainak 90-es évekbeli változásáról, az egyes háztartástípusok piaci magatartását meghatározó szükségletekről.

A háztartások jövedelme és kiadásai szerint egyszerre rendezve a HKF lakossági mintáit, számos paradox jelenséget figyelhetünk meg: az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező fogyasztói tizedekhez lényegesen magasabb kiadási decilis kapcsolódhat és fordítva. A lakossági minták megoszlása a jövedelem és a fogyasztás mértéke szerint nem egyenletes, a háztartások a háztartások kiadási struktúráit és fogyasztási szokásait tekintve igen eltérő karakterisztikus csoportokba rendezhetők.

A HKF-adatbázisok segítségével a háztartások kiadási szerkezete mellett a tárgyi környezet változása, a háztartások nagyértékű tartós javainak állománya is vizsgálható. A tartós fogyasztási cikkekkel való ellátottság az egyik legjobb mutatója a háztartások társadalmi hierarchiában és a jövedelmi egyenlőtlenségi helyzetben elfoglalt helyének. A HKF adatait elemezve megfigyelhető, hogy még az azonos jövedelmi szinten élő háztartások között is erős differenciálódás figyelhető meg a nagyértékű tartós javak állományában. Vannak olyan háztartások, melyek diszkrecionális jövedelmeiket nagyértékű tartós fogyasztási cikkbe, például nyugati típusú autóba fektetik, de sokan vannak olyanok is, akik viszont eladják tartós fogyasztási cikkeiket, hogy fenntarthassák eddig megszokott fogyasztásukat.

Az alábbiakban ismertetett kisméretű, a HKF-ből előállított adatállomány elemzése alapján, ha óvatosan is, de következtethetünk a háztartások életvitelének, életstílusának megváltozására is. A közlekedési kiadások arányának növekedése például jelentheti a háztartások rekreációs fogyasztásának növekedését, de együttjárhat a művelődésre, üdülésre és szórakozásra fordított kiadások csökkenésével is. A szegény, pénzhiányos háztartások esetében a közlekedési kiadások arányának növekedése nagy valószínűséggel nem az automobilizációs kiadások növekedéséből adódik, és általában az egészségügyi, ruházatkodási és művelődési kiadások csökkenésével jár együtt. A kiadási főcsoportok arányainak megváltozása mögött így egy háztartás életmódjának drasztikus módosulását, javulását vagy romlását figyelhetjük meg.

A kiadási szerkezet paradox jelenségei

A háztartások kiadási szerkezetének elemzése során a KSH 1993., 1995., 1996. és 1997. évi háztartási költségvetési felvételeit használtuk fel. A rendelkezésre álló HKF-adatokon – a háztartások kiadás szerkezetmódosulásának vizsgálatához – mind a négy évben olyan aggregálást hajtottunk végre, hogy a kapott ki-

adási struktúra egyrészt kompatibilis legyen a KSH által publikált adatok struktúrájával, másrészt az aggregálás után kapott kiadási főcsoportok összehasonlíthatók legyenek olyan KSH-kiadványokkal, elsősorban a Fogyasztói Árindex Füzetek című kiadványaival, melyeket a vállalati vezetők is széles körben használnak és gyakran idéznek.

A keresztmetszeti elemzéseken túl a négy év adatainak összehasonlításával lehetővé válik a kiadási szerkezet, a kiadási főcsoportok, így például az egyik domináns elem, a közlekedési kiadások változásának egyfajta dinamikus elemzése is, annak ellenére, hogy a négy év adatai nem paneladatok.

A kilencvenes évek elején, amely az átmeneti időszak kezdeti szakasza volt, a jövedelmekhez hasonlóan a kiadások színvonalában is növekedett a háztartások közötti egyenlőtlenség. A háztartások jövedelmeinek és kiadásainak dinamikáját összehasonlítva pedig a kiadások növekedése nagyobb volt, mint a jövedelmé. Ez különösen jól nyomon követhető a tartós fogyasztási cikkek vásárlására fordított kiadások esetében, melyek növekedése csak részben magyarázható e cikkek hiányának megszűnésével. A növekedés további magyarázata lehet a háztartások inflációs várakozása, illetve a tartós fogyasztási cikkek, így például a személygépkocsik áremelkedésének elmaradása az általános inflációs ütemhez képest. A növekedést azonban számos egyéb, a háztartások megváltozott fogyasztási magatartásából adódó attitűd is elősegítette. Például az új autók piacán megfigyelhető presztízs- vagy sznob hatás, illetve a minőségi hatás miatt a kereslet az új autók árának növekedése ellenére sem csökkent.*

Az átmeneti időszak kezdetén a háztartások összességére is a ritkábban vásárolt és nem alapvető javak vásárlására fordított kiadások egyértelmű növekedése volt jellemző. Ez a tendencia a kilencvenes évek közepén, pontosabban a Bokros-csomag hatásaként 1995-ben megtorpant, ezek a kiadások ebben az évben egyértelműen csökkentek mind az átlagnál, mind az egyes háztartástípusoknál. Ugyanebben az időszakban a háztartások kiadásainak jelentős hányadát az élelmiszerre fordított kiadások tették ki. Az élelmiszer-kiadások nagyságát a jövedelmek függvényében vizsgálva érvényesült az Engel-féle összefüggés, azaz minél alacsonyabb jövedelemmel rendelkezett egy háztartás, jövedelmének annál nagyobb részét költötte élelmiszerre. Az átlagos háztartás romló anyagi helyzetének

* A magas jövedelmű háztartások egy része számára a nagyértékű autó nemcsak közlekedési vagy munkaeszköz, hanem státusszimbólum is. Így annak ellenére, hogy bizonyos autók ára relatíve csökkent, a háztartások egy része nem ezeket vásárolja, hanem drágább autót vásárol. A háztartások bizonyos hányadára az is jellemző, hogy a drágább termékről feltételezi: az jobb is (VW), illetve ha egy termék ára csökken, akkor abból minőségromlásra következtet.

egyik kísérő jelensége lehetne, hogy a háztartások a nem kötelező jellegű, azaz az élelmiszer- és a ruházkodási kiadásoknál próbálnak takarékoskodni. A tapasztalat azonban éppen ellenkező, a háztartások a súlyosbodó gazdasági körülmények ellenére is ragaszkodnak megszokott étkezési szokásaikhoz, és így éppen az élelmiszer-fogyasztási és az élvezetecikk-fogyasztási kiadások arányát növelik meg más kiadások rovására.

1989 és 1993 között a legnagyobb részarány-növekedés a lakásfenntartási és az élelmiszer főcsoport mellett a közlekedési és hírközlési főcsoportban volt, ezzel párhuzamosan csökkentek a ruházkodási, a művelődési és a rekreációs kiadások. Ez a tendencia – amely az automobilizációs fejlődés szempontjából pozitív, a háztartások életszínvonala, életminősége szempontjából pedig valószínűleg negatívnak tekinthető – a kilencvenes évek második felében is tovább folytatódik. A háztartások közlekedési és hírközlési, valamint az élelmiszerre fordított kiadásai mellett a lakásfenntartási kiadások is erőteljesen növekedtek. Eközben a ruházkodási és a háztartással kapcsolatos egyéb kiadások részaránya a háztartástípusoktól függetlenül csökkent. A művelődési és a rekreációs kiadások részarányai az utóbbi években nem csökkentek jelentősen, a magasabb jövedelműek esetében még nőttek is, de a kiadások struktúrájában változatlanul alacsony értéket képviselnek, és növekedésük a következő években sem várható.

A kiadási struktúra és a vizsgált évek megválasztásánál alapvető szempont volt, hogy a háztartások kiadásainak minden olyan főcsoportját figyelembe vegyük, amelyek lényegesen megváltoztak a kilencvenes évek során. Másrészt az is szempont volt, hogy minden olyan évet szerepeltessünk a vizsgálatban, amikor a különösen fontosnak vélt kiadási főcsoportok, például a közlekedésre és hírközlésre fordított kiadások nagy mértékben, vagy az általános tendenciától eltérően változtak. Az egyes háztartások kiadási változójaként most az egy főre jutó évi kiadást tekintettük, keresztábráinkban az aggregált kiadási főcsoportok megoszlása szerepel az összes, személyes célú kiadás százalékában (1., 2. tábla).

Több év kiadási szerkezetét egyszerre vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a magyar háztartások kiadásainak jelentős hányadát, durván 35 százalékát még a kilencvenes évek végén is az élelmiszerre fordított kiadások teszik ki. Az alacsony jövedelmű, alacsony összkiadással rendelkező háztartások személyes célú kiadásainak közel felét élelmiszerre fordítják, míg a magas jövedelműek a kiadásainak még a negyedét sem. Az élelmiszerek mellett a lakáscélú kiadások, elsősorban a lakás rezsije teszik ki a kiadások jelentős részét, a fennmaradó részből pedig igen jelentős hányadot képvisel a magas jövedelműeknél a közlekedésre és hírközlésre fordított, az alacsony jövedelműeknél az élvezeti cikkekre és a ruházkodásra fordított hányad.

1. tábla

A magyar háztartások személyes kiadásainak szerkezete kiadási tízedek szerint, 1993-ban (%)

Az egy főre jutó évi kiadás főbb csoportjai	Kiadási decilisek										Lakosság összesen
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Élelmiszerek	47,9	44,0	41,8	40,9	38,1	37,1	35,9	34,3	31,1	21,8	33,8
Évezeti cikkek	8,3	7,5	7,5	6,9	6,5	6,1	6,4	6,0	5,4	4,4	6,0
Ruházkodási cikkek	6,2	6,7	7,2	6,7	7,9	7,7	7,9	8,0	8,5	7,0	7,5
Lakásfenntartás	16,6	17,7	16,4	17,1	16,5	16,0	15,1	14,4	12,9	9,8	14,1
Háztartás és lakásfelszerelés	4,3	4,2	4,7	4,7	5,2	5,2	5,6	5,9	6,2	6,6	5,6
Egészségügy, testápolás	3,5	3,8	3,8	3,9	3,8	4,1	4,1	3,9	3,9	3,6	3,9
Közlekedés, hírközlés	4,1	5,9	7,0	8,2	9,8	10,6	10,8	12,8	15,5	21,9	13,1
Művelődés, üdülés, szórakozás	3,8	4,4	5,4	5,2	5,4	5,6	6,4	6,6	6,9	6,7	6,1
Lakásépítés, ingatlanvásárlás	3,6	3,6	3,9	3,9	4,0	4,8	5,0	4,9	6,8	14,7	7,0
Egyéb kiadás	1,7	2,2	2,3	2,5	2,8	2,8	2,8	3,2	2,8	3,5	2,9
Összes személyes célú kiadás	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Forrás: KSH, Családi költségvetés 1993. adatok alapján, saját számítás.

2. tábla

A magyar háztartások személyes kiadásainak szerkezete kiadási tízedek szerint, 1997-ben (%)

Az egy főre jutó évi kiadás főbb csoportjai	Kiadási decilisek										Lakosság összesen
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Élelmiszerek	43,8	40,1	38,8	37,1	36,8	35,7	34,1	34,9	32,1	22,7	33,3
Évezeti cikkek	7,9	6,6	5,7	5,8	5,8	5,6	5,1	5,6	5,1	4,2	5,5
Ruházkodási cikkek	5,2	5,3	5,5	5,6	5,4	5,6	5,8	6,3	6,2	6,3	5,9
Lakásfenntartás	22,2	21,9	21,5	21,3	20,1	20,9	19,6	19,2	17,6	13,4	18,6
Háztartás és lakásfelszerelés	3,3	3,4	3,8	3,9	4,1	4,4	4,8	4,5	5,3	5,2	4,5
Egészségügy, testápolás	3,9	4,1	4,8	4,7	5,2	5,1	5,3	5,0	4,7	4,8	4,8
Közlekedés, hírközlés	5,9	8,8	10,0	11,2	11,5	11,8	13,2	12,1	14,0	18,9	13,0
Művelődés, üdülés, szórakozás	3,7	4,0	4,2	4,7	5,3	5,2	6,1	5,5	6,9	7,9	5,8
Lakásépítés, ingatlanvásárlás	2,6	3,4	2,6	2,7	3,0	2,6	2,4	3,3	4,2	12,2	5,3
Egyéb kiadás	1,5	2,4	3,1	3,0	2,8	3,1	3,6	3,6	3,9	4,4	3,3
Összes személyes célú kiadás	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Forrás: Családi költségvetés 1997, KSH, Budapest, 1999.

Az élelmiszer-kiadásoknál az is megfigyelhető, hogy 1995-ben, az igen komoly élelmiszerár-emelkedések ellenére, mind a magas, mind az alacsony jövedelmű háztartások fenntartják az élelmiszerre fordított kiadásaik stabil hányadát, kis mértékben növelve is azt. Nem igazolódott tehát az a várakozás, hogy a háztartások többsége az áremelések hatására a nem-kötelező jellegű kiadásokkal próbál takarékoskodni.

A háztartások közlekedésre fordított kiadása

Ellentétben a kilencvenes évek elején megfigyelhető tendenciával, 1995-ben nagy mértékben csökkent az összes háztartás közlekedésre és hírközlésre fordított

kiadásainak aránya, és különösen nagy mértékben csökkent a közlekedésre fordított kiadások aránya a magas jövedelmű, magas egy főre eső kiadással rendelkező háztartások esetében. 1995 márciusában az importált autók hazai árát meghatározó vám- és adórendszer drasztikusan megváltozott. Az ún. stabilizációs program, sokak szerint ezen a piacon igazi sokkterápiaként, a vámpótlék bevezetésével, a hatévesnél és később a négyévesnél idősebb használt autók importjának megtiltásával, a fogyasztási adó emelésével, a forint leértékelésével mind az új, mind a használt autók importját jelentősen megdrágította. Ennek hatására az új autók iránti kereslet egy része átáramlott a használt autók piacára, és elsősorban a belföldi használt autók piacán jelent meg.

Az 1995 utáni években azonban, a várakozásokkal ellentétesen, a korlátozások ellenére az új autók értékesítése újra növekedni kezdett. Ráadásul az ÁFA-elszámolás eddigi módjának 1997-re bejelentett és később végrehajtott módosítása miatt 1996 végén sokan előrehozták és 1996-ban realizálták későbbre tervezett újautó-vásárlásukat. 1996 negyedik negyedében, élve a még kedvező lízing-kondíciókkal és kamatelszámolással, igen sok magánszemély és vállalat vásárolt új autót. Nem igazolódtott az a feltételezés sem, hogy az előrehozott vásárlások és a romló vásárlási kondíciók miatt a következő évek újautó-vásárlásai csökkennek, így az új és a használt autók értékesítésének aránya igen alacsony szinten, körülbelül 50–60 százalékon stabilizálódik. Mind 1997-ben, mind 1998-ban növekedett az új autók értékesítése, kb 10–10 százalékkal, 1998-ban pedig elérte az 1994-es rekordértéket.

A közlekedési kiadásoknak az újautó-vásárlásból adódó növekedése természetesen elsősorban a magas jövedelmű, jelentős fogyasztással rendelkező háztartásokra jellemző. Az átmeneti időszakban készült más kutatások (TÁRKI, KSH, BKE) eredményei is igazolták, hogy az egyes háztartások közötti jövedelmi egyenlőtlenségek növekedésével a háztartások kiadási szerkezete nemcsak mennyiségileg, hanem elsősorban minőségileg is átalakult. A háztartások kiadási szerkezete nagy mértékben differenciálódott, az egyes háztartástípusok kiadási szerkezete markánsan eltérő lett. Lényeges megoszlásbeli eltéréseket figyelhetünk meg a legmagasabb és a legalacsonyabb egy főre jutó kiadással rendelkezők kiadási szerkezetében (3. tábla).

A legfelső kiadási tizedbe tartozók például lényegesen többet fordítanak közlekedésre, mint a legalsó decilisbe tartozók. Az alacsony jövedelmű, alacsony összkiadású háztartások a személyes célú kiadásaik közel felét élelmiszerre fordítják, míg a magas jövedelműek a kiadásaiknak még a negyedét sem.

A háztartások kiadásainak szerkezetét elemezve tehát látható, hogy a két szélső jövedelmi és kiadási kategória közti egyik legnagyobb különbség a közlekedésre, azon belül az autóvásárlásra fordított kiadásokban mutatkozik. Az alacsony jövedelmű, alacsony egy főre jutó személyes kiadással rendelkező háztartások a kiadásaiknak csak kevesebb mint hat százalékát fordítják közlekedésre, viszont a magas jövedelmű, magas egy főre eső kiadással rendelkező háztartások a kiadásaiknak közel húsz százalékát. Míg a magas jövedelmű háztartások túlnyomó része állandóan vagy igen gyakran, addig az alacsony jövedelmű autós háztartásoknak egyre kisebb százaléka használja folyamatosan autóját, s e háztartások többsége a kiadások emelkedése miatt lassan kiszorul az autópiacon és abahagyja az autózást.

A reáljövedelmek csökkenésekor a lakosság általában az alapvető fogyasztáson kívüli fogyasztási kiadásokat, elsősorban a tartós fogyasztási javak vásárlására fordított kiadásokat szokta visszafogni. A kilencvenes években azonban Magyarországon a tartós eszközök fogyasztása kisebb mértékben csökkent, mint az egy főre jutó összes fogyasztás. Ezt a jelenséget a kutatók többnyire azzal magyarázzák, hogy a jövedelmi egyenlőtlenségek növekedése miatt a relatíve magas

jövedelmű háztartások növelték a tartós fogyasztási cikkek vásárlására – például az autóvásárlásra és autófenntartásra – fordított összegeket. A jövedelmkülönbségek azonban önmagukban nem magyarázzák az autósűrűség, illetve a közlekedési kiadások kilencvenes évekbeli nagymértékű változását, az autóvásárlásra és autófenntartásra fordított kiadások aránya ugyanis általában nőtt a magyar háztartások költségvetésén belül.

3. tábla Az alsó és felső kiadási decilisbe tartozó háztartások kiadási szerkezete (százalékban)

Kiadási főcsoportok	1993		1995		1996		1997	
	1.dec.	10.dec.	1.dec.	10.dec.	1.dec.	10.dec.	1.dec.	10.dec.
Élelmiszerek	47,9	21,8	47,5	22,9	44,8	21,5	43,8	22,7
Élvezeti cikkek	8,3	4,4	8,3	4,3	8,7	4,2	7,9	4,2
Ruházkodási cikkek	6,2	7,0	5,2	5,7	4,9	6,1	5,2	6,3
Lakásfenntartás	16,6	9,8	20,7	11,1	21,9	12,7	22,2	13,4
Háztartás- és lakásfelszerelés	4,3	6,6	3,5	6,3	3,3	5,3	3,3	5,2
Egészségügy, testápolás	3,5	3,6	3,3	4,3	4,0	4,5	3,9	4,8
Közlekedés, hírközlés	4,1	21,9	4,3	17,2	4,9	18,6	5,9	18,9
Művelődés, üdülés, szórakozás	3,8	6,7	3,2	8,1	3,1	9,0	3,7	7,9
Lakásépítés, ingatlanvásárlás	3,6	14,7	2,6	16,4	2,8	13,3	2,6	12,2
Egyéb kiadás	1,7	3,5	1,4	3,7	1,6	4,8	1,5	4,4
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Forrás: KSH Családi költségvetés 1997. Adattár, Budapest, 1999.

A háztartások jövedelmeinek és kiadásainak dinamikáját elemző lakossági felmérések mindegyike szerint a kilencvenes években a kiadások növekedése nagyobb mértékű volt, mint a jövedelmeké. A tartós fogyasztási cikkek (új és használt autó) vásárlására fordított kiadások esetében – véleményünk szerint – a növekedés csak részben magyarázható a megváltozott kínálati körülményekkel, sokkal inkább a háztartások inflációs várakozásaival, a tartós fogyasztási cikkek árának az átlagos inflációs rátánál kisebb mértékben való emelkedésével (4. tábla).

A KSH adatai szerint 1991-ig az új személygépkocsi átlagos árnövekedése meghaladta a fogyasztói árak növekedésének átlagos ütemét, az 1992–1997-es időszakban azonban, kivéve 1995-öt, mind az új, mind a használt autók árnövekedése jelentősen elmaradt az általános inflációs ütemtől. Az új és a használt autó vásárlására és fenntartására fordított kiadások növekedését azonban csak részben magyarázza a relatíve alacsony vételár. Az „autózás” ára, az autóhasználat összes költsége ugyanis a vételár és az üzemeltetési költségek mellett még számos egyéb költséggel is kiegészül. Az adók, a biztosítás és az igen jelentős értékvesztés miatt az autó akkor is pénzbe kerül, ha azt a tulajdonosa egyáltalán nem is használja. A közlekedési kiadások tartós növekedését tehát a háztartásoknak az autót vásárlással és a fenntartással kapcsolatos sajátos attitűdjével tudjuk csak magyarázni.

A jövedelmek és a kiadások nagyságában, valamint a kiadások szerkezetében megfigyelhető különbségek igen jól mérhetők az autóval való ellátottság mutatójával is.

Míg a legmagasabb jövedelmi és kiadási decilisbe eső háztartásoknál 100 háztartásra 59, illetve 68 autó jut már 1996-ban, addig a legalacsonyabb jövedelmi és kiadási decilisbe eső háztartások autóellátottsági mutatója 100 háztartás esetén csupán 23, illetve 8 autó. Hasonlóan nagy eltéréseket találunk a háztartások autóval való ellátottságában, ha a háztartás aktivitása szerint, illetve ha a háztartásfő foglalkozása szerint vizsgáljuk az autóval rendelkező háztartások számát. Míg 1996-ban az aktív háztartások 53 százaléka rendelkezik autóval, addig a nyugdíjas háztartásoknak csak 20, az inaktív háztartásoknak pedig csak 16 százaléka használ autót. Az aktív háztartásoknál, ahol a háztartásfő felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember, a háztartások 76 százaléka rendelkezik autóval, ha viszont vállalkozó, akkor 82 százaléka.

A jövedelmek polarizációját, az egyes jövedelmi kategóriákba tartozó háztartások vagyoni státusának változását igen jól nyomon követhetjük az autópiacon. A vagyonos, magas jövedelmű, gyors megtakarító háztartások elsősorban az új autók piacán jelennek meg, a vagyontalan, alacsony jövedelmű, lassú megtakarító háztartások pedig a relatíve olcsóbb új- vagy használtautó-piacon vásárolnak, miközben stabilizálódik azoknak a háztartásoknak a száma, amelyek időlegesen vagy véglegesen, de kiszorulnak az autópiaconról, abbahagyják vagy el sem kezdik az autózást.

Szerzőnk egyetemi docens,
BKÁE Marketing Tanszék

4. tábla Fogyasztói árindexek a termékek egyes csoportjai szerint, az előző év százalékában

Év	Élelmiszer	Háztartási energia	Személygépkocsi		Tartós fogyasztási cikkek	Összes kiadás
			új	használt		
1989	117,7	111,4	124,3	n.a.	117,6	117,0
1990	135,2	127,6	126,5	n.a.	120,8	128,9
1991	121,9	181,0	149,4	n.a.	131,7	135,0
1992	119,4	143,2	110,6	109,5	114,3	123,0
1993	129,2	120,3	112,1	110,3	111,0	122,5
1994	123,4	111,7	110,7	116,2	111,8	118,8
1995	131,1	150,0	131,7	123,1	124,0	128,2
1996	117,3	132,5	114,8	124,6	119,2	123,6
1997	117,5	129,9	102,8	109,6	108,5	118,3
1998	114,4	117,9	107,2	111,1	108,1	114,3

Forrás: A KSH Fogyasztói árindexek című füzetek évente megjelenő kötetei